

INFORMACJA

o posiedzeniu **Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą**

nr posiedzenia: **50**

data posiedzenia: **10 stycznia 2023 r.**

Porządek posiedzenia:

1. Rekomendacje ekspertów w sprawie urealnienia reprezentacji politycznej Polonii i Polaków za granicą oraz propozycje mające na celu ułatwienie dostępu do głosowania poza krajem.
2. Sprawy różne.

Posiedzeniu przewodniczył:

przewodniczący komisji Kazimierz Michał Ujazdowski.

W posiedzeniu uczestniczyli:

senatorowie członkowie komisji:

Paweł Arndt, Halina Bieda, Wiktor Durlak, Jerzy Fedorowicz, Stanisław Gogacz, Waldemar Kraska, Ryszard Majer, Janina Sagatowska, Kazimierz Michał Ujazdowski, Józef Zając, Wojciech Ziemiak,

goście:

Ministerstwo Spraw Zagranicznych:

dyrektor Departamentu Konsularnego Marcin Jakubowski ze współpracownikiem,
dyrektor Departamentu Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą Sławomir Kowalski,

Państwowa Komisja Wyborcza:

członek Ryszard Balicki,

eksperti:

dyrektor Instytutu Nauk o Polityce na Wydziale Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu Bartłomiej Michalak,
p.o. zastępczyni dyrektora Ośrodka Badań nad Migracjami na Uniwersytecie Warszawskim Magdalena Lesińska.

Ad 1.

Komisja zapoznała się z rekomendacjami prof. Uniwersytetu Mikołaja Kopernika Bartłomieja Michalaka dotyczącymi ułatwień w dostępie do głosowania poza krajem. Jedną z nich to zwiększenie liczby obwodów głosowania, szczególnie w krajach, w których skupiska Polaków są największe, tj. w Wielkiej Brytanii, Niemczech, Irlandii, Holandii i USA. Kolejnym ważnym postulatem prof. Michalaka jest umożliwienie Polakom z zagranicy głosowania korespondencyjnego. Obecnie obowiązujące przepisy prawne tego nie przewidują. Ostatnie wybory pokazały, że głosowanie korespondencyjne jest za granicą bardzo popularne i potrzebne, ze względu na duże rozproszenie oraz problem z dotarciem do

lokalu wyborczego. Ponadto, ponieważ przeprowadzenie wyborów za granicą jest dla placówek konsularnych poważnym przedsięwzięciem logistycznym, należałoby jak najwcześniej przystąpić do ich organizacji i ograniczyć do minimum oraz zelektronizować niezbędne formalności. Warto byłoby rozważyć uelastycznienie przepisów dotyczących kalendarza wyborczego za granicą, co dałoby możliwość wcześniejszego oszacowania liczby głosujących i utworzenia dodatkowych obwodów głosowania. Prof. Michalak zaproponował, by w przyszłości dokonać elektronicznej rejestracji wyborców z zagranicy, a następnie przeprowadzić analizę wprowadzenia pełnej elektronicznej rejestracji wyborów, z jej pilotażem przeprowadzonym za granicą.

Nad informacją przeprowadzono dyskusję. W dyskusji wzięli udział senatorowie oraz zaproszeni goście.

Dyrektor Departamentu Konsularnego w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Marcin Jakubowski poinformował, że planowane jest podwojenie liczby komisji wyborczych w stosunku do ich liczby z 2020 r. Szacuje się, że liczba komisji będzie się kształtowała na poziomie z 2017 r., czyli będzie to ok. 300 komisji.

Prof. Magdalena Lesińska z Ośrodka Badań nad Migracjami UW i członek Państwowej Komisji Wyborczej Ryszard Balicki poparli rekomendacje dotyczące wprowadzenia trybu korespondencyjnego w wyborach za granicą, uznając takie rozwiązanie za najwygodniejsze dla głosujących i zgodne ze światowym trendem.

Ad 2.

Senator Halina Bieda poruszyła kwestie organizacyjne odnoszące się do planowanego w maju 2023 r. wyjazdu delegacji komisji na Litwę w celu wsparcia szkolnictwa polskiego na Litwie.